Το νόημα της ευτυχίας (Αρχ. Μελέτιος Βαδραχάνης)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 31 Δεκεμβρίου, 2007

Και πάλι φέτος, βρισκόμαστε στην είσοδο του νέου χρόνου. Και πάλι στεκόμαστε στο κατώφλι της νέας χρονιάς, γεμάτοι ελπίδες και όνειρα για τις μέρες που θ' ακολουθήσουν. Οι ευχές παίρνουν και δίδουν. «Χρόνια πολλά», «Καλή χρονιά», «Ευτυχισμένος ο καινούργιος χρόνος». Κι όλος ο κόσμος περιμένει μία αλλαγή προς το καλύτερο. Με αφορμή τις ευχές αυτές και τις ελπίδες που έχει ο κόσμος για μία ευτυχισμένη νέα χρονιά, για μία χρονιά όλο χαρά, για μία χρονιά χωρίς θλίψεις και βάσανα, θα ήταν καλό σήμερα να προβληματιστούμε ποιο είναι πράγματι το νόημα της λέξεως ευτυχία. Πώς επιτυγχάνεται άραγε η ειρήνη, η ευφορία, η ψυχική ηρεμία, η αισιοδοξία, η συνεχής και αμείωτος χαρά; Και ποια πράγματι είναι η βαθύτερη έννοια των λέξεων αυτών, που τόσο συχνά τις χρησιμοποιούμε στις ευχές μας και τις έχουμε κάνει καραμέλα;

Κατ' ἀρχήν, πρέπει ν' ἀναφέρουμε, ὅτι γιὰ τοὺς πολλοὺς εὐτυχία εἶναι ὅταν τοὺς πέσει τὸ λαχεῖο· ὅταν κερδίσουν στὰ χαρτιά· ὅταν πᾶνε καλὰ οἱ ἐπιχειρήσεις τοὺς· ὅταν δὲν παρουσιασθεῖ κάτι ποὺ θὰ διαταράξει τὴν ἀτομικὴ ἢ οἰκογενειακὴ ζωὴ τοὺς (ὅπως μιὰ ἀσθένεια, ἕνας θάνατος, μιὰ ἀποτυχία, μιὰ διάψευση τῶν ἐλπίδων τους, καὶ γενικὰ ἕνα ἀπρόοπτο ὀδυνηρὸ γεγονός)· ὅταν ἔχουν ἀποδοχὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ δὲν συναντοῦν καμμία ἀντίδραση στὶς ἐπιδιώξεις τους ἢ καμμία κριτικὴ στὰ ἔργα τους. Ἀντίθετα, ὅταν δὲν πετύχουν αὐτὰ ποὺ ἐπιθυμοῦσαν καὶ ἐπιδιώξανε, καὶ στὸ διάβα τοῦ χρόνου παρουσιασθοὺν ἀρρώστιες, θάνατοι, πτωχεύσεις, ταπεινώσεις ἐξευτελισμοί, διωγμοί, συκοφαντίες, ραδιουργίες καὶ ἄλλα πολλά, τότε λένε ὅτι εἶναι δυστυχεῖς καὶ ὅτι ὁ χρόνος ἀπέβη ἄτυχος, ἀνάποδος, κακόχρονος καὶ ὅλα τὰ συνώνυμα. Δηλαδὴ μὲ ἄλλα λόγια, οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων πιστεύουν, ὅτι ἡ εὐτυχία τοὺς ἐξαρτᾶται, ἀπὸ τὴν ὕπαρξη ἢ μή, διαφόρων γεγονότων θετικῶν ἢ ἀρνητικῶν στὴ ζωή μας.

Ἀλλὰ ἐὰν αὐτὸ εἶναι σωστό, τότε ποτὲ δὲν θ' ἀπολαύσουμε τὴν εὐτυχία. Διότι ὅλοι μας γνωρίζουμε, ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι μία θάλασσα μὲ ὄμορφα ἀκρογιάλια καὶ γαλήνιους καὶ ἀπάνεμους καιρούς, ἀλλὰ συχνὰ ἔχει καὶ φουρτοῦνες, λυσσαλέες τρικυμίες, πνιγμούς, καταποντισμούς, προσαράξεις, ναυάγια. Ὅλοι γνωρίζουμε, ὅτι δὲν εἴμαστε ἄφθαρτοι οὔτε ἀθάνατοι, ἀλλὰ φθαρτοὶ καὶ θνητοί. Ὅλοι γνωρίζουμε, ὅτι τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα ἔχει δηλητηριάσει τὴν ἀνθρώπινη φύση, καὶ αὐτὴ -ἂν δὲν ὑπάρχει ἔντονη προσπάθεια νὰ περιορισθεῖ τὸ δηλητήριο- βγάζει συνεχῶς ἀγκάθια

ποὺ ἀλληλοτρυποῦν τὰ μέλη τοῦ σώματος τῆς κοινωνίας. Και συνεπῶς καὶ ἡ ἀρρώστια θὰ μᾶς ἐπισκεφθεῖ, καὶ ὁ θάνατος θὰ χτυπήσει τὴν πόρτα μας, καὶ ἀτυχίες καὶ βάσανα θὰ μᾶς συμβοῦν, καὶ διωγμοὺς καὶ συκοφαντίες θὰ συναντήσουμε, στὸ πέρασμά μας ἀπὸ τὴν γῆ. Γι’ αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ χωνεύσουμε καὶ νὰ τὸ πιστεύσουμε καὶ νὰ τὸ κάνουμε φρόνημά μας, ὅτι ἡ εὐτυχία δὲν ἐξαρτᾶται ἀπ’ αὐτὰ καθ’ ἑαυτὰ τὰ γεγονότα πού μας βρίσκουν, ἀλλὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν γεγονότων αὐτῶν. Ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται καὶ ἡ διαφορὰ ἑνὸς πραγματικὰ πιστοῦ χριστιανοῦ κι ἑνὸς χλιαροῦ ἢ ἀπίστου. Ὁ πιστὸς ὅταν τὸν βρεῖ ἡ θλίψη, ἡ ἀρρώστια, ὁ θάνατος τοῦ οἰκείου του, θὰ πονέσει, θὰ κλάψει, ἀλλὰ ποτὲ δὲν θὰ χάσει τὴν ἐσωτερική του εἰρήνη καὶ γαλήνη, διότι πιστεύει ἀπόλυτα στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, στὴν πρόνοιά του, καὶ ἔχει πεποίθηση πὼς ὅ,τι ἐπιτρέπει ὁ Θεός, τὸ ἐπιτρέπει γιὰ καλό του. Ἔτσι μοιάζει μὲ τὴ θάλασσα ποὺ ἐπιφανειακὰ ταράζεται, ἀλλὰ στὸ βάθος μένει ἀπείρακτη. Ἐνῷ οἱ κοσμικοὶ -μερικὲς φορές- στὴν ἐπιφάνεια φαίνονται ἤρεμοι, στὸ βάθος ὅμως ταράσσονται ἀπὸ ὑπαρξιακὰ προβλήματα καὶ ἀδιέξοδα καὶ ἀγωνίες.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ πρωταθλητὴς τοῦ πόνου καὶ τῆς ταλαιπωρίας, ἀλλὰ συγχρόνως ὁ πιὸ χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος, παρουσιάζει τοὺς ἀποστόλους νὰ εἶναι «ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ’ οὐ στενοχωρούμενοι» (Β΄ Κόρ. 4,8). Καὶ πράγματι, ἐνῷ ὁ θεῖος Παῦλος ζοῦσε συνεχῶς μέσα σὲ θλίψεις, πόνους, δοκιμασίες καὶ βασανιστήρια, δὲν ἔχανε ποτὲ τὴν ἐσωτερική του εἰρήνη καὶ γαλήνη. Δὲν στενοχωριόταν, διότι ἤξερε ὅτι ὁ Θεὸς κυβερνᾷ τὴ ζωή του. Ἤξερε, ὅτι οἱ θλίψεις καὶ τὰ βάσανα εἶναι ποὺ θὰ τὸν γυμνάσουν στὴν εὐσέβεια. Αὐτὰ θὰ τὸν κρατήσουν ταπεινό, θὰ τὸν κρατήσουν σὲ μία στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὸν Θεό, ἀφοῦ συνέχεια θὰ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἐλαφρώσει τὶς δοκιμασίες του ποὺ τὸν πιέζουν ἢ νὰ τοῦ δίδει δύναμη γιὰ νὰ τὶς ἀντέξει. Ἐπίσης ὁ Παῦλος γνωρίζει, ὅτι τὰ βάσανα καὶ οἱ θλίψεις καὶ οἱ δοκιμασίες τοῦ ἀφ’ ἑνός, ὅπως καὶ ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀφ’ ἑτέρου, ἀποκαλύπτουν ὅτι ἡ πρόοδος τοῦ εὐαγγελίου γίνεται μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι μὲ τὶς ἱκανότητες καὶ τὶς δυνατότητές του, καὶ ἔτσι δὲν χρειάζεται καμμία περηφάνεια καὶ ἔπαρση ἐκ μέρους του. Ἀντιθέτως κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπο δοξάζεται ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου «ἡ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελειούται». Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ δοκιμασίες τοῦ ἀποβαίνουν εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ δική του πνευματικὴ πρόοδο καὶ τελειότητα, τότε ἂς ὑπάρχουν.

Ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο ὅμως, συμβαίνει μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους· εἴτε χριστιανοὶ λέγονται ἀλλὰ χωρὶς πραγματικὴ πίστη, εἴτε καθαρὰ ἄπιστοι καὶ ἄθεοι εἶναι. Τὴν εὐτυχία τους, εἶναι ἱκανὸ τὸ παραμικρότερο δυσάρεστο γεγονός, νὰ τὴν διαλύσει καὶ νὰ τὴν μεταβάλλει σὲ δυστυχία. Καὶ μάλιστα πολλὲς φορὲς σὲ ἀφόρητη δυστυχία ποὺ φθάνει μέχρι τὴν ἀπελπισία καὶ τὴν αὐτοκτονία.

Γι’ αὐτὸ ἂς τὸ καταλάβουμε μία γιὰ πάντα. Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χρόνου δὲν φέρνει κατὰ τρόπο μαγικὸ τὴν εὐτυχία, τὴ χαρά, τὴν εἰρήνη. Οὔτε ἡ τύχη καὶ οἱ συμπτώσεις. Οὔτε οἱ εὐχές, ποὺ τὶς πιπιλίζουμε ὅλοι μας συνεχῶς σὰν καραμέλα. Ἀλλὰ ἡ στάση ποὺ παίρνουμε ἀπέναντι στὸ Θεό, ὁ ὁποῖος μας βοηθεῖ νὰ δοῦμε τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς

-εἴτε εὐχάριστα εἴτε δυσάρεστα- μὲ τὸ πρῖσμα τῆς αἰωνιότητας, μὲ τὸ πρῖσμα τὸ μεταφυσικό, μὲ τὸ πρῖσμα τῆς πίστεως. Μ’ αὐτὸν πού μας δίνει τὴ δύναμη νὰ λέμε, αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν ὅλοι οἱ ἅγιοι· «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν».

Ἀντὶ λοιπόν, νὰ περιμένουμε ν’ ἀλλάξει ὁ χρόνος πρὸς τὸ καλύτερο καὶ νὰ μᾶς ἔρθουν ὅλα βολικά, ἂς φροντίσουμε ν’ ἀλλάξουμε ἐμεῖς τὸν ἑαυτό μας, ν’ ἀντιμετωπίζει τὰ γεγονότα σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἂς φροντίσουμε νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ πίστη μας, ἡ μετάνοιά μας, ἡ προσευχή μας, ἡ ἄσκηση, ἡ νήψη, ἡ ἐγρήγορση. Τότε θὰ εὐτυχοῦμε καὶ θὰ εἰρηνεύουμε ἀσχέτως τῆς ποιότητας τῶν γεγονότων ποὺ ἀντιμετωπίζουμε.

(Πηγή: "ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ")